

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA

REV BR. 463/22

VRHOVNI SUD KOSOVA u Veću sudija, Nenad Lazić predsednik veća, Fejzulah Rexhepi i Beshir Islami, članovi veća, u pravnoj stvari tužilaca – protivtuženih A. B.1, A. B.2, D. B., i A. B. – R., svi sa boravištem u R. Slovačka, po punomoćju zastupani od Naser Peci, advokat iz P., protiv tuženih – protivtužilaca M. A. B. iz P., koga po punomoćju zastupa Shemsi Uka, advokat iz P., i Y. H. B., koju po punomoćju zastupa Musa Dragusha, advokat iz P., po predmetu spora radi utvrđivanja prava svojine, odlučujući po reviziji punomočnika tuženog M. B., podnetoj protiv presude Apelacionog suda Kosova Gž. br. 3008/2018 od 29.03.2022. godine, u sednici veća održanoj dana 12.05.2023. godine, doneo je

R E Š E N J E

USVAJA SE kao osnovana revizija tuženog – protivtužioca M. B., te se presuda Apelacionog suda Kosova Gž. br. 3008/2018 od 29.03.2022. godine i presuda Osnovnog suda u Prištini P. br. 2850/13 od 06.02.2018. godine, ukidaju i predmet vraća prвostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Prištini P. br. 2850/13 od 06.02.2018. godine, u stavu I izreke usvojen je tužbeni zahtev tužilaca A. B.1, A. B.2, D. B. i A. B. – R., te je utvrđeno da su tužioci suvlasnici na ½ ili 4/8, odnosno svaki na po 1/8 nepokretnosti označene kao P-, na

mestu zvanom „Prizrenska liga“, po kulturi dvorište površine 365 m² i po kulturi kuća-zgrada, površine 116 m², odnosno 481 m² ukupno KZ P.

Stavom II izreke, navedeno je da će presuda služiti kao pravni osnov za upis prava svojine u registre nepokretnosti.

Stavom III izreke, obavezani su tuženi da tužiocima isplate troškove postupka u iznosu od 914,00 evra u roku od 15 dana.

Stavom IV izreke, navedeno je da danom pravosnažnosti presude, rešenje P. br. 2850/13 od 31.10.2013. godine, kojim je određena privremena mera obezbeđenja, prestaje da važi o čemu će biti obavešteni Kancelarija kataстра u Prištini i Notarska komora, na način da će im biti dostavljena kopija presude snabdevena klauzulom pravosnažnosti.

Stavom V izreke, odbijena je protivtužba protivtužioca M. B.

Protiv ove presude žalbu je uložio tuženi M. B., a Apelacioni sud Kosova je presudom Gž. br. 3008/2018 od 29.03.2022. godine, žalbu odbio kao neosnovanu, a presudu Osnovnog suda u Prištini P. br. 2850/2013 od 06.02.2018. godine, potvrdio.

Protiv pravosnažne presude Apelacionog suda Kosova, reviziju je podneo punomoćnik tuženog - protivtužioca M. B., zbog bitnih povreda odredbi parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom kao u reviziji.

Vrhovni sud Kosova je nakon proučavanja spisa predmeta i ocene revizijskih navoda, a u smislu člana 215. ZPP-a, našao:

Revizija je osnovana.

Presude nižestepenih sudova su zahvaćene bitnom povredom odredbi ZPP-a iz člana 182. stav 2. tačka i) i tačka n). ZPP-a, jer u postupku pred nižestepenim sudovima nisu učestvovala lica čije je učešće bilo obavezno, a nižestepene presude su nejasne, kontradiktorne, a navodi o odlučnim činjenicama su u neskladu sa podacima iz spisa predmeta

Prema podacima iz spisa predmeta utvrđuje se sledeće činjenično stanje:

Tužioci A., D. i A. su sinovi, a tužilja A.1, supruga pokojnog Sh.B.. Sh. B. je sin pokojnog A. B. Sem Sh., A. B. je od naslednika prvog naslednog reda imao još i sina M., kćer R. i sina H. R. je udata van Kosova i nosi prezime H. H., je preminuo, a tužena Y. je njegova kćer. Predmet spora je nepokretnost, odnosno pravo svojine na nepokretnosti koja se nalazi u

P., i označena je kao kat. parcela br. P-..., ukupne površine 481 m². Nepokretnost o kojoj je reč je nekada predstavljala svojinu sada pokojnog A. B., bivšeg iz P. Zaostavština iza pokojnog Abdullaha., je raspravlјana pred Osnovnim sudom u Prištini pod radnim brojem O. br. 535/08 i u ovom je postupku doneto ostavinsko rešenje dana 04.05.2009. godine. Obzirom da su za naslednike iza pokojnog A. B., prijavljeni samo tuženi – protivtužioci M. i Y. B., to su isti oglašeni za naslednike iza pokojnog A. B., sa naslednim delovima od po $\frac{1}{2}$. Shodno navedenom, iz postupka nasleđivanja su isključeni ovde tužiocici, koji imaju nasledna prava po pravu predstavljanja iza pokojnog Sh. B. Sem tužilaca u red naslednika prvog naslednog reda i u red nužnih naslednika iza pokojnog A. B., spada i njegova kćer R. Ista u postupku nije učestvovala, tužbom nije obuhvaćena, ali se o istome morao sud starati po službenoj dužnosti. Sud je morao R. H., obavestiti o postupku koji se vodi, te od nje zatražiti izjašnjenje da li želi da u postupku učestvuje, obzirom da je reč o naslednici prvog naslednog reda i nužnoj naslednici iza pokojnog A. B. To što je prvostepenom суду dostavljena njena izjava overena pred notarom, nije oslobodilo sud ove obaveze, jer ista, osim ukoliko pred sudom izričito ne izjavi da ne želi učešće u postupku, spada, kao što je već navedeno, u red nužnih naslednika, a samim tim je i jedinstveni suparničar sa tuženima u smislu člana 269. ZPP-a. Navedeni propust nižestepenih sudova predstavlja bitnu povredu odredbi parničnog postupka koja je takve prirode da zahteva ukidanje istih i nalaganje ponovnog suđenja po istoj pravnoj stvari.

Sem navedenog, pobijane su presude zahvaćene i bitnom povredom odredbi postupka iz člana 182. stav 2. tačka n. ZPP-a, jer iste imaju nedostataka koji ih čine nerazumljivim i usled čega je nemoguće oceniti pravilnost primene materijalnog prava. Naime, čak i ako se stavi po strani činjenica da jedna od naslednica prvog naslednog reda iza pokojnog A., nije učestvovala u postupku pred prvostepenim sudom, dolazi se u situaciju da je iza pokojnog

A., bilo troje naslednika Sh., M. i H. M. bi po redovnom toku nasleđivanja pripadala $\frac{1}{3}$ zaostavštine za pokojnog A., H., takođe $\frac{1}{3}$ a obzirom da isti nije u životu tu trećinu bi po pravu predstavljanja nasledila njegova kćer Y. Shefki bi da je u životu, takođe polagao pravo na $\frac{1}{3}$ zaostavštine, a njegovi naslednici po pravu predstavljanja dele tu trećinu na četiri dela i pripada im nasledni deo od po $\frac{1}{12}$. Sve navedeno pod uslovom da R. H., pred sudom izjavi da ne želi učešće u postupku, odnosno da ista smatra da ne polaže nasledna prava na zaostavštini svog oca, pokojnog A. B., bivšeg iz P. Ukoliko bi pak ista uzela učešće u postupku, u toj situaciji tužiocima bi mogao pripasti deo od $\frac{1}{4}$ zaostavštine iza pokojnog A., odnosno po $\frac{1}{16}$ svakom od njih. Kako su niže stepeni sudovi došli do utvrđivanja svojine u delu od po $\frac{1}{8}$ za svakog od tužilaca, odnosno dela od $\frac{1}{2}$ zaostavštine iza pokojnog A., za sve njih zajedno

ostaje za Vrhovni sud nejasno. Apsolutno je nejasno kojim su se kriterijumima nižestepeni sudovi rukovodili prilikom određivanja obima svojinskih prava koje treba dosuditi tužiocima.

U ponovljenom postupku, prvostepeni će sud najpre obavestiti R. H., o postupku koji se vodi i zatražiti izjašnjenje od nje da li će u postupku učestvovati. Zavisno od njenog izjašnjenja, prvostepeni će sud ukoliko se pokaže potrebnim zatražiti od tužilaca da tužbu prošire i urede. Zatim će sprovesti postupak, izvesti sve potrebne dokaze, kako bi se bitne činjenice utvrdile na nesumnjiv način, a potom odlučiti kako o tužbi, tako i o protiv tužbi, uz pravilnu primenu odgovarajućeg materijalnog prava, te doneti zakonitu i pravednu presudu.

Na osnovu navedenog, Vrhovni sud Kosova je našao da je revizija osnovana, te je u smislu člana 223. stav 1. ZPP-a, odlučio kao u izreci.

VRHOVNI SUD KOSOVA

REV. BR. 463/22 OD 12.05.2023. GOD.

PREDSEDNIK VEĆA – SUDIJA

Nenad Lazić